

Z karta -

Kuo ši karta ypatinga ir kokie pagrindiniai jos skirtumai?

- ▶ Pasak kai kurių mokslininkų, tai 8-19 metų amžiaus jaunuoliai, pasaulyje jų 21 proc.
- ▶ Be nuolatinio interneto naudojimo jiems dar būdingas hiperaktyvumas, polinkis gilintis į save bei į virtualų pasaulį, aplenkiant gyvą bendravimą ir kitokius informacijos kanalus. Tai yra išskirtiniai šios kartos bruožai.
- ▶ Ši karta daug mažiau apsaugota nuo manipuliacijų, negu kitos kartos, nes atsiskybę nuo realybės žmonės yra priversti tikėti tuo, ką jie sužino internete ir ko negali patikrinti.

Z kartos gyvenimo dinamika gerokai aukštesnė, todėl jie geba sprendimus priimti greitai.

- ▶ Jos atstovai puikiai moka valdyti informaciją, bet ją apdoroja skirtingai nuo ankstesnių kartų: greičiau, bet tik mažais kiekiais.
- ▶ Taip pat jie pasižymi gebėjimais gerai atlikti kelis darbus vienu metu.
- ▶ Pastebima tendencija greičiau suaugti - mažieji domisi vyresniųjų vaikų ar suaugusiųjų daiktais bei atributais.
- ▶ Šią kartą palietė visuotinis interneto atsiradimas beveik kiekvienuose namuose. Internetas pakeičia kitus informacijos šaltinius ir tiesioginį bendravimą.

Z kartos vaikai pasižymi

- ▶ padidėjusiu jaudrumu, nerimastingi, mažiau paklusnūs, hiperaktyvūs, linkę labiau individualizuotis, negu įsilieti į kolektyvą.
- ▶ Šiandieniniams dvidešimtmečiams, kaip mano kai kurie specialistai, taip ir nepavyko suaugti: jie dažnai elgiasi vaikiškai, laukdami iš aplinkinių tik teigiamo įvertinimo viskam, ką daro.
- ▶ Vaikiškas egocentrizmas ir vartotojiškas požiūris į gyvenimą - dažnos Z kartos savybės.

Z kartos vaikai trokšta kuo greičiau subręsti. Kodėl taip yra?

- ▶ Pirmoji priežastis - pagreitėjęs gyvenimo ritmas, nepaliamojamas naujų technologijų įdiegimas, o nuolatinis suaugusiųjų skubėjimas ir baimė neatsilikti negali likti vaikų nepastebėti.
- ▶ Antra priežastis - internetas, kompiuteriniai žaidimai atveria vaikams tokį platų gyvenimo pažinimą, kokio neturėjo ankstesnės kartos. Šio pažinimo virtualumas masina tariamu lengvumu, prieinamumu. Viską norisi kuo greičiau išbandyti.

Su kokiais sunkumais dažniausiai susiduria tėvai auklėdami šios kartos vaikus?

- ▶ Šie vaikai gali būti sunkiai valdomi, nepaklusnūs, hiperaktyvūs, ar net tingūs. Juos gali būti sunku sudominti kokia nors kita veikla, jei ji nenukreipta į šiuolaikines technologijas.

Kaip teisingai auklėti tokius vaikus?

- ▶ Z kartos vaikus visų pirma reikia mylėti, pripažinti jų individualumą, palaikyti, suprasti - lygiai taip, kaip ir kitų kartų vaikus.

Pedagogai pastebi, kad Z kartos vaikai pasižymi negalėjimu susikaupti.

► Kaip vaikams padėti mokytis?

Svarbu sudominti vaiką, motyvuoti mokytis. Pasitelkti naujas mokymosi technologijas, kuomet nebūtų mechaniškai įsimenama informacija, o mokoma ją susirasti, su ja dirbti ir panaudoti realiame gyvenime. Svarbu mokyti kritiškai mąstyti, samprotauti ir lyginti.

- Z karta, matydama tiek materialinės gerovės, technologinės įvairovės aplinkui ir dažnai besikeičiančius vaizdus, dėmesį gali sukoncentruoti trumpesniam laikui nei, pavyzdžiui, kitų kartų atstovai. Todėl jiems turėtų būti dažniau siūlomos naujos veiklos.

Manoma, kad Z katros atstovai bus

- ▶ talentingi idealistai, tačiau ir pragmatikai.
- ▶ Jie sukurs naujas vaizduojamojo meno technologijas.
- ▶ Galbūt jiems netgi pavyks išspręsti globalias mūsų planetos problemas.

Kiek pagrįsti šitie lūkesčiai, dar sunku prognozuoti, nes ši karta tik baigia subręsti.

Šios ir kitų kartų palyginimui rekomenduotume peržiūrėti šią video medžiagą.

<https://www.youtube.com/watch?list=TLZplphAgu0v0&v=qzMFgy9LIJQ>

Remtasi šiais šaltiniais

- ▶ 1. <http://psichika.eu/>
- ▶ 2. <http://www.ikimokyklinis.lt/>
- ▶ 3. http://www.21stcenturyschools.com/what_is_21st_century_education.htm

- ▶ Parengė mokytoja metodininkė Kristina Černiauskienė